

Quicksan flora en fauna

Q2016.101
Quicksan flora en fauna
Hoge Bosweg 2 te Laag Zuthem

EcoTierra- ecologisch adviesbureau

Hoge Bosweg 2 te Laag Zuthem

- Quickscan in het kader van de Flora- en faunawet -

Opdrachtgever	De heer W. ten Broeke Hoge Bosweg 2 8055 PL Laag Zuthem
Datum veldbezoek	21 oktober 2016
Uitvoerend ecooloog	ing. J.M. de Wever
Kenmerk rapport	Q2016.101-Quickscan flora en fauna Hoge Bosweg 2 te Laag Zuthem
Datum rapport	7 november 2016
Auteur	ing. J.M. de Wever

Paraaf

EcoTierra-ecologisch adviesbureau
Margijnenenk 12
7415 JZ Deventer

www.ecotierra.nl
info@ecotierra.nl
0570-597418

→ Draagvlak voor natuur is de basis voor natuurbescherming

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven. EcoTierra- ecologisch adviesbureau is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van EcoTierra- ecologisch adviesbureau; opdrachtgever vrijwaart EcoTierra- ecologisch adviesbureau voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1 INLEIDING	6
1.1 AANLEIDING	6
1.2 DOELSTELLING	6
1.3 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	6
1.4 GELDIGHEIDSDUUR RAPPORT	7
1.5 WET NATUURBESCHERMING	7
2 ONDERZOEKSOPZET	8
2.1 DESKRESEARCH	8
2.2 VELDBEZOEK	8
3 SITUATIEBESCHRIJVING	9
3.1 HUIDIGE SITUATIE	9
3.2 GEWENSTE TOEKOMSTIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN INGRENEN	13
4 BEVINDINGEN ONDERZOEK	14
4.1 BEVINDINGEN DESKRESEARCH	14
4.2 BEVINDINGEN VELDONDERZOEK	15
5 EFFECTENBEOORDELING	18
5.1 EFFECTEN BESCHERMDE GEBIEDEN	18
5.2 EFFECTEN SOORTEN	18
6 CONCLUSIE EN VRIJBLIJVEND ADVIES	21
6.1 CONCLUSIE	21
6.2 VRIJBLIJVEND ADVIES	22

BIJLAGEN

1. Factsheet huismus
2. Wettelijk kader
3. Literatuurlijst

SAMENVATTING

In opdracht van de heer W. ten Broeke heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan de Hoge Bosweg 2 te Laag Zuthem (gemeente Raalte) een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet.

Het plangebied bestaat uit de agrarische opstallen op de locatie. De woning met bijbehorende tuin valt buiten het onderzoeksgebied.

Het plangebied is gelegen naast de Ecologische Hoofdstructuur. Binnen het plangebied zijn geen natuurbeheertypen aanwezig.

Er liggen geen Natura2000-gebieden binnen een straal van 3.000 meter.

De initiatiefnemer is voornemens de agrarische bijgebouwen te amoveren. Ter plaatse mag in het kader van de Rood-voor rood-regeling een woning met bijgebouw worden teruggebouwd. Indien het achterhuis wordt gerestaureerd naar de oorspronkelijke typische vorm en materialisatie dan kan hier in het kader van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving eveneens een wooneenheid in gemaakt worden.

Er zullen in het kader van het project geen oppervlaktewateren worden gedempt. Het plangebied zal landschappelijk worden ingepast door onder andere de aanplant van (solitaire) bomen en hagen.

Deze ingrepen vallen binnen de huidige Flora- en faunawet onder het belang j: de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Onderhavige quickscan is gebaseerd op een bronnenonderzoek en een veldbezoek. Dit veldbezoek heeft op 21 oktober 2016 plaatsgevonden.

Voor toelichting bij de conclusie dient hoofdstuk vijf geraadpleegd te worden.

Conclusie	
EHS/ NB-wet	Het plangebied is niet gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur. De provincie Overijssel hanteert geen externe werking als het gaat om de EHS. → Een extra toetsing aangaande de EHS is derhalve niet aan de orde. Er liggen geen Natura2000-gebieden binnen een straal van 3.000 meter.
Soortgroepen	Flora Er zijn binnen het gehele plangebied geen beschermde wilde soorten aangetroffen. Vogels In de te rooien groenstructuren en de te amoveren/ verbouwen opstallen kunnen algemeen voorkomende vogels broeden. → De rooi- en sloopwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen van vogels plaats te vinden; De huismus komt veelvuldig voor binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek konden de hoeveelheid en de locaties van de huismussennesten niet goed worden vastgesteld. → In het voorjaar dient er een nader onderzoek plaats te vinden naar deze soort, op basis van de soortenstandaard Huismus (RVO). Overige jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen.

Soortgroepen	Nabij het plangebied zijn roestbomen van de ransuil aanwezig. → Bij rooiwerkzaamheden in de voortuin dienen roest- of nestbomen ontzien te worden; → Bij twijfel of bomen gekapt kunnen worden dient er een uilendeskundige/ ecooloog ingeschakeld te worden. Volgens de geraadpleegde bronnen wordt de omgeving gebruikt door weidevogels om te broeden. → Verstorende werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen van weidevogels plaats te vinden of in ieder geval van start te zijn gaan.
	Grondgebonden zoogdieren Vaste verblijfplaatsen of exemplaren van streng of strikt beschermde soorten zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Algemeen voorkomende soorten (tabel 1) zullen aanwezig zijn.
	Vleermuizen Er zijn binnen het plangebied geen geschikte verblijf- en/of voortplantingsplaatsen aanwezig. Tevens betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied en zullen er door de ingreep geen essentiële vliegroutes verloren gaan.
	Amfibieën, reptielen en vissen Er zijn geen vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde soorten waargenomen.
	Ongewervelden/ overige soorten Er zijn geen vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde overige soorten waargenomen.
Flora- en faunawet	Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat in de huidige situatie procedurele gevolgen niet geheel zijn uitgesloten. → Er dient een nader onderzoek naar de huismus plaats te vinden; → Mogelijk dient er op basis van het nadere onderzoek een ontheffing Wnb te worden aangevraagd; → Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving; → Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.
Wet natuurbescherming	De verwachting is dat onder de nieuwe Wet natuurbescherming dezelfde conclusies getrokken kunnen worden. Het blijft echter mogelijk dat na inwerkingtreding van de nieuwe wet blijkt dat er toch extra onderzoek nodig is. Het is raadzaam om voor de uitvoering van het nadere onderzoek naar de huismus onderhavige rapportage nog eens tegen het licht van de Wnb te houden.

1 INLEIDING

In opdracht van de heer W. ten Broeke heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan de Hoge Bosweg 2 te Laag Zuthem (gemeente Raalte) een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet.

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens de agrarische bijgebouwen te amoveren. Ter plaatse mag in het kader van de Rood-voor rood-regeling een woning met bijgebouw worden teruggebouwd. Indien het achterhuis wordt gerestaureerd naar de oorspronkelijke typische vorm en materialisatie dan kan hier in het kader van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving eveneens een wooneenheid in gemaakt worden.

Er zullen in het kader van het project geen oppervlaktewateren worden gedempt. Het plangebied zal landschappelijk worden ingepast door onder andere de aanplant van (solitaire) bomen en hagen.

De beschreven activiteiten kunnen negatieve gevolgen hebben voor aanwezige flora- en faunasoorten op de locatie en de directe omgeving.

In verband met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet op 1 april 2002 is het noodzakelijk om voorafgaande aan bouw- en/ of sloopactiviteiten te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantsoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- wat is de juridische status van deze soorten?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten?
- Ligt het plangebied in of nabij beschermde natuurgebieden, zoals de EHS of Natura2000-gebieden?
- wat zijn de gevolgen en dienen er (mitigerende) maatregelen genomen te worden?
- dient er een nader onderzoek uitgevoerd te worden?
- dient er een ontheffing aangevraagd te worden?

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Aan de hand expert-judgement en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten. Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

1.4 Geldigheidsduur rapport

Voor onderzoeken waar alleen soorten van tabel 1 en/of 2 van de Flora- en faunawet aan de orde zijn, mag in principe worden volstaan met een geldigheid van 5 jaar. Hierbij geldt dat er in die periode weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen hebben opgetreden en dat de wetgeving gelijk is gebleven. Bij onderzoeken naar strikt beschermde soorten (tabel 3 soorten en vogels) geldt in principe dat onderzoeksgegevens maximaal 3 jaar oud mogen zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn. (bron: ministerie van Economische Zaken).

1.5 Wet natuurbescherming

De Flora- en faunawet zal op 1 januari 2017 overgaan in de nieuwe Wet natuurbescherming (Wnb).

De nieuwe wet dient ter vervanging van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet en heeft als doel te komen tot één integrale en vereenvoudigde regeling van de natuurbescherming. Hierbij is de Europese regelgeving als uitgangspunt genomen.

In het kader van onderhavig project zijn met name enkele veranderingen in de soortenbescherming (die nu valt onder de Flora- en faunawet) van toepassing. Circa 200 soorten die in de Ff-wet nog een beschermde status hebben, worden in de Wnb niet meer beschermd. Denk hierbij aan soorten als de rietorchis, kleine modderkruiper, rivierdonderpad en bittervoorn. Ook zijn er een kleine 100 soorten die nu nog niet beschermd zijn die in de Wnb wel beschermd gaan worden. Denk hierbij aan soorten als de wolf, diverse vlinders en libellen. Aangaande vogels zal in de toekomstige situatie, net zoals in de huidige situatie, onderscheid gemaakt gaan worden tussen jaarrond en niet- jaarrond beschermde nesten. De exacte invulling is nog niet bekend.

Eén van de grootste veranderingen is tot op dit moment het wegvallen van de vrijstellingsregeling voor de zogenaamde licht beschermde soorten (tabel 1-soorten) in de Wnb wanneer het ruimtelijke ingrepen betreft. Denk hierbij aan algemene soorten als de gewone pad, bruine kikker, konijn, egel, veldmuis of vos.

Op het moment van onderhavig schrijven hebben veel provincies al soorten vrijgesteld of zijn ze bezig met het opstellen van een lijst.

Onderhavige rapportage gaat alleen uit van (de soorten die beschermd zijn bij) de Flora- en faunawet. Hier is voor gekozen omdat de Wnb nog niet van kracht is en er nog onduidelijkheden zijn.

Mogelijk dat naar aanleiding van onderhavige rapportage bij de inwerkingtreding van de nieuwe wet nader onderzoek naar algemeen voorkomende soorten noodzakelijk is of zelfs een ontheffing dient te worden aangevraagd. De verwachting is echter dat de lijsten soortgelijk zullen zijn aan tabel 1 en dat nader onderzoek niet noodzakelijk zal zijn naar algemeen voorkomende soorten.

2 ONDERZOEKSOPZET

In onderhavige quickscan is de locatie gescreend op de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een deskresearch en vervolgens is de locatie bezocht.

2.1 Deskresearch

Alvorens het plangebied is bezocht zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen geraadpleegd. De waarnemingen zijn gedaan tussen 2011 en 2016. Hierdoor is indicatief een beeld verkregen of er streng en strikt beschermde soorten voorkomen in het kilometer-/uurhok waarin het plangebied is gelegen.

Diverse kaarten (waaronder EHS, Natura2000 en natuurbeheerplan, Soorten op kaart, Weidevogels) van de provinciale site Atlas van Overijssel zijn geraadpleegd 18 oktober 2016.

Tevens zijn recente natuuronderzoeken die in de omgeving zijn uitgevoerd bekeken. In 2013 is door Regelink Ecologie een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de nabijgelegen Grote Hagenweg (Molenaar, T.P., 2013. Ecologische quickscan Grote Hagenweg, Laag Zuthem, gemeente Raalte. In het kader van de natuurwetgeving. Rapport RA13020-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer).

Als basis dient het ruimtelijke kwaliteitsplan van Stad en Land (hoge bosweg 2 laag zuthem – 14032016, maart 2016).

2.2 Veldbezoek

Het plangebied is op 21 oktober 2016 overdag bezocht. Ten tijde van het veldbezoek was het mistig maar droog, met een temperatuur van rond de 6°C.

Tijdens het veldonderzoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

De directe omgeving van het plangebied is tijdens het veldbezoek eveneens bekeken.

Het onderzoek is uitgevoerd door een ecooloog met een relevante HBO-opleiding en ruime ervaring met het uitvoeren van quickscans. Tevens worden door de ecooloog diverse relevante cursussen gevolgd, symposia en congressen bezocht en diverse vakbladen en nieuwsbrieven gelezen om de laatste ontwikkelingen te volgen. De onderzoeker is in het bezit van diverse certificaten, waaronder 'Zorgvuldig handelen Flora- en faunawet, ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, niveau 4. IPC Groene Ruimte (door Stadswerk erkend certificaat)'.

Tijdens het veldonderzoek zijn de eigenaren/ bewoners geïnterviewd.

3 SITUATIEBESCHRIJVING

In dit hoofdstuk zijn de onderzoekslocatie en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeelding is het plangebied weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden.

3.1 Huidige situatie

Afbeelding 1: Situering plangebied (bron: Atlas Overijssel, luchtfoto 2015).

Het plangebied bestaat uit de agrarische opstallen op het terrein. De te amoveren opstallen bestaan uit oude stallen die nu als (caravan)stalling en werkplaats gebruikt worden. Het voormalige achterhuis, dat eventueel verbouwd gaat worden, wordt eveneens gebruikt voor opslag en als werkplaats. Op het terrein zijn kuilvoerplaatsen aanwezig. De woning met bijbehorende tuin valt buiten het plangebied.

Rondom de opstallen is het grotendeels verhard. Rondom het bebouwde perceel zijn weilanden aanwezig. Aan de westzijde loopt een spoorlijn met daarnaast groenstructuren. In de omgeving zijn diverse groenstructuren/ bosschages en oppervlaktewateren aanwezig. Er is in de directe omgeving relatief weinig bebouwing aanwezig.

Foto's: Indrukken plangebied. De te amoveren opstallen.

Foto's: Indrukken plangebied. De te amoveren opstallen.

Foto's: Indrukken plangebied. De te amoveren opstallen.

Foto's: Indrukken plangebied. Het te verbouwen achterhuis.

Foto's: Kuilvoeropslagplaatsen en naastgelegen weiland.

Foto's: Overige indrukken.

Foto's: Overige indrukken.

Foto's: Indrukken directe omgeving. Groenstrook langs spoor en groen ten noordwesten van plangebied.

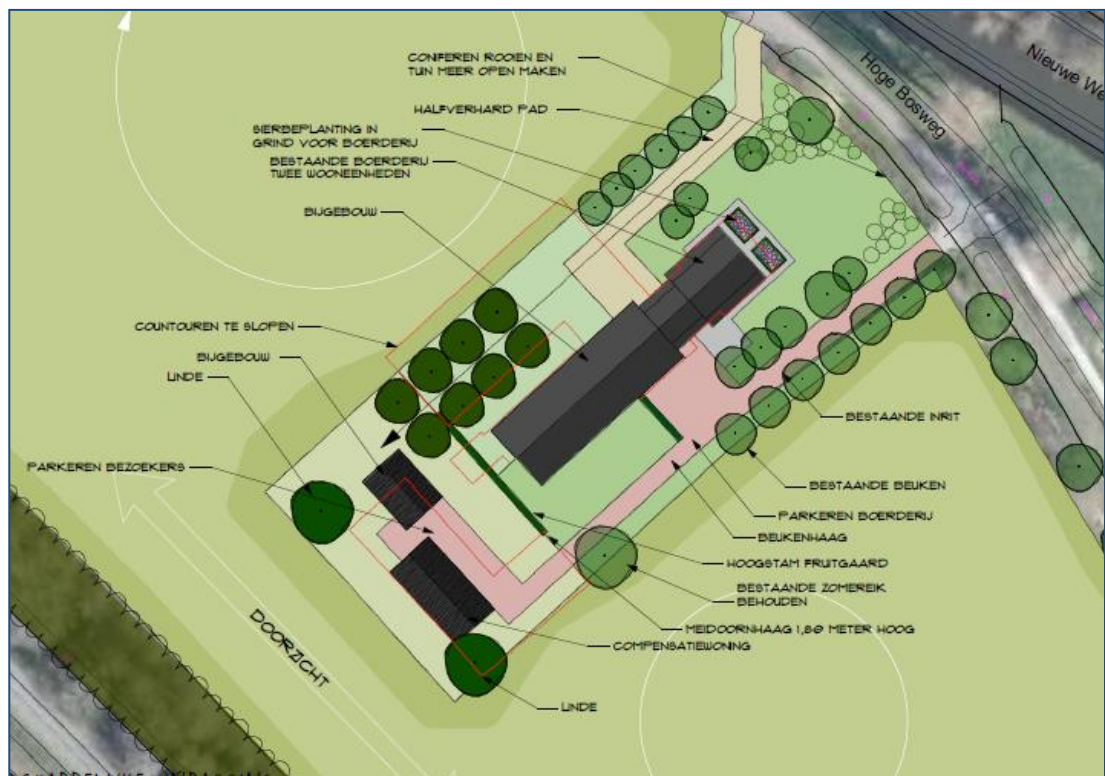

Foto's: Indrukken directe omgeving. Hoge Bosweg en de te handhaven woning.

3.2 Gewenste toekomstige situatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de agrarische bijgebouwen te amoveren. Ter plaatse mag in het kader van de Rood-voor rood-regeling een woning met bijgebouw worden teruggebouwd. Indien het achterhuis wordt gerestaureerd naar de oorspronkelijke typische vorm en materialisatie dan kan hier in het kader van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving eveneens een wooneenheid in gemaakt worden.

Er zullen in het kader van het project geen oppervlaktewateren worden gedempt. Het plangebied zal landschappelijk worden ingepast door onder andere de aanplant van (solitaire) bomen en hagen.

Afbeelding 2: Gewenste nieuwe situatie (bron: Buro Stad en Land).

De bovenstaande ingrepen vallen binnen de Flora- en faunawet onder het belang j: de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

4 BEVINDINGEN ONDERZOEK

Hieronder worden de bevindingen van de quickscan besproken, allereerst de bevindingen van de deskresearch en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek.

4.1 Bevindingen deskresearch

In de databases van de provincie Overijssel is af te lezen dat het plangebied grenst aan de Ecologische Hoofdstructuur. Binnen het plangebied zijn geen natuurbeheertypen aanwezig. Er liggen geen Natura2000-gebieden binnen een straal van 3.000 meter.

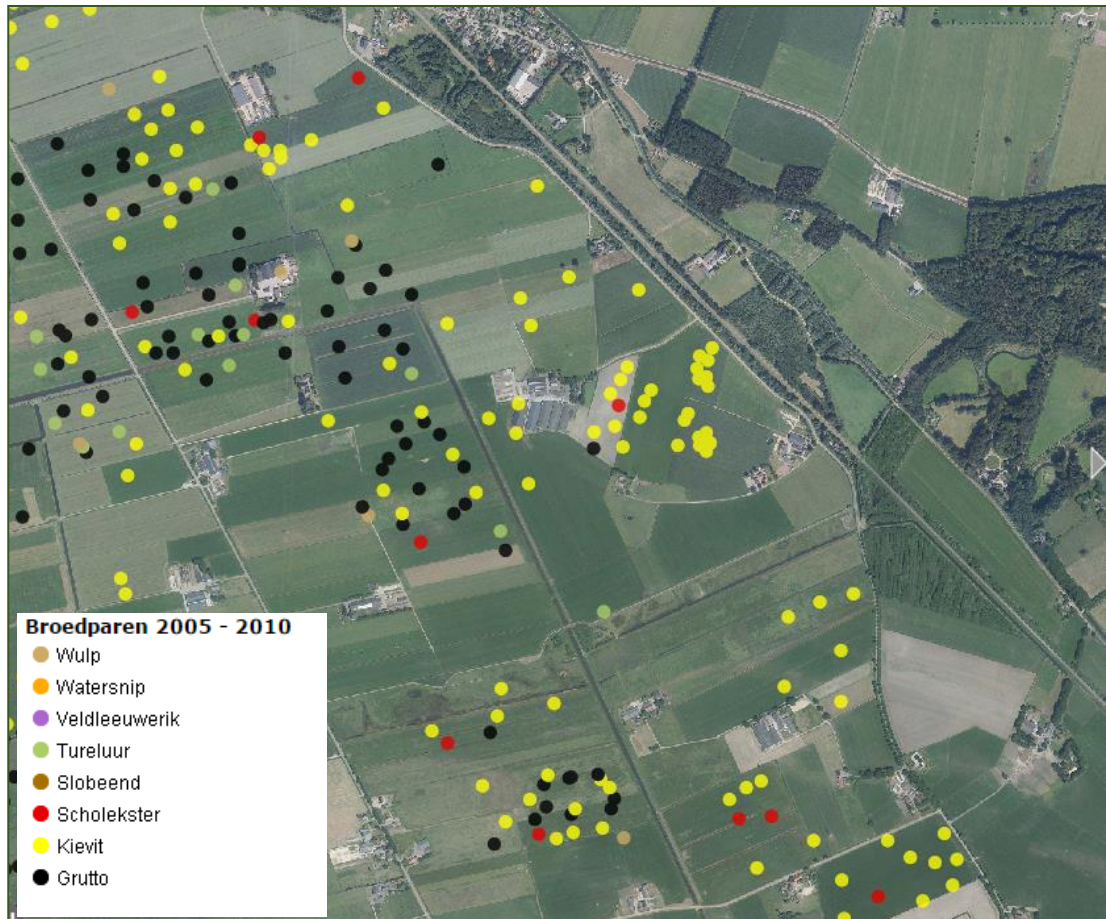

Afbeelding 3: Ligging plangebied t.o.v. EHS (bron: Atlas van Overijssel).

Volgens de geraadpleegde bronnen (betreft vaak bronnen die met kilometer- of uurhokken werken) kunnen er in de omgeving soorten (niet uitputtend opgesomd) als eekhoorn, das, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, baardvleermuis, meervleermuis, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, steenmarter, havik, ooievaar, steenuil, kerkuil, buizerd, torenvalk, huismus, sperwer, ransuil en levendbarende hagedis voorkomen.

In de geraadpleegde rapportage van Regelink ecologie uit 2013 is aangegeven dat op de onderzochte locatie, ten tijde van het onderzoek, geen streng of strikt beschermde soorten of verblijfplaatsen ervan waren te verwachten.

Op de site Atlas van Overijssel is aangegeven dat er leefgebieden van steenuil, waterspitsmuis, patrijs en ringslang voorkomen in de omgeving. Ook zijn er weidevogels geteld op weilanden nabij het plangebied gelegen. Met name Kievit is nabij waargenomen.

Afbeelding 4: Broedparen weidevogels 2005- 2010 (bron: Atlas van Overijssel).

4.2 Bevindingen veldonderzoek

In deze paragraaf zijn de bevindingen van het veldonderzoek opgenomen.

Flora

Beschermd flora is niet aangetroffen in het plangebied. Gezien de groeiplaatsomstandigheden worden deze ook niet verwacht. De aangetroffen soorten binnen het plangebied zijn soorten van voedselrijke en verstoorte milieus of aangeplant.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen en nabij het plangebied merel, houtduif, koolmees, roodborst, huismus en ransuil waargenomen.

Er komt een grote populatie huismus voor binnen het plangebied. De exemplaren waren tijdens het veldbezoek met name in de groenstructuren bij de woning aanwezig. Fecaliën aan de gevel bij het achterhuis kunnen duiden op de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen in de spouw van deze soort. Onder de golfplaten van de meest noordelijke schuur zijn (oude) nesten aangetroffen van de huismus. Mogelijk wordt ook in andere opstallen gebreed, zoals de woning.

Foto's: Mogelijke verblijfplaatsen huismus.

In de meest westelijke stallen zijn oude sporen (fecaliën) van een uil aanwezig. Bij navraag bij de bewoner bleek dat er vele jaren geleden een kerkuil gezeten heeft. Voor deze uil was een speciale kast opgehangen. Omdat de kerkuil te vervuילend was (fecaliën) is onder begeleiding van de lokale uilenwerkgroep de kast verplaatst naar een buurtperceel. Hier wordt (mondelijke mededeling bewoner) ook gebroed door de kerkuil. Er zijn geen verse sporen, zoals veren of braakballen waargenomen in de opstallen van de kerk- of steenuil.

Binnen het plangebied zijn geen horsten van roofvogels waargenomen.

Het plangebied zelf is niet geschikt voor weidevogels. Mogelijk dat in de aanwezige weilanden gebroed wordt door weidevogels. Dit is erg afhankelijk van het beheer van de weilanden. Ook zorgen de bomen/ groenstructuren rondom ervoor dat de weilanden minder geschikt zijn dan open landschappen. De groenstructuren kunnen door roofvogels en -dieren worden gebruikt als uitkijkpost of als schuilplek om vanuit daar op jacht te gaan naar eieren/ kuikens.

Buiten het plangebied staan aan de wegzijde en bij de oprit enkele bomen die door ransuilen worden gebruikt om te roesten. Deze bomen vallen buiten het plangebied.

Er zijn in de te amoveren opstallen diverse nestresten van algemeen voorkomende soorten (vogels zonder jaarrond beschermd nest) aanwezig, zoals van merel en duif. Ook in de groenstructuren binnen het plangebied kunnen broedgevallen van algemeen voorkomende soorten worden verwacht.

In het zuidelijke weiland is een ooievaarsnest op een paal aanwezig. Volgens de eigenaren heeft er korte tijd een ooievaar opgezeten, maar er is niet gebroed. Er liggen ook zeer weinig takken op de nestplank.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen exemplaren van tabel 2 of 3 of verblijfs- of voortplantingsplaatsen ervan aangetroffen.

Er zijn geen bosschages of andere potentiële verblijfplaatsen van de das (tabel 3) aanwezig binnen het plangebied. Wellicht dat er nabij gefoerageerd wordt door deze soort. In de onderzochte naastgelegen weilanden zijn geen pootafdrukken en/ of snuit- of mestputjes aangetroffen.

Er zijn geen sporen (uitwerpselen, latrines, prooiresten en dergelijke) aangetroffen van de steenmarter (tabel 2). Een enkele stal heeft isolatiepanelen. De ruimte tussen de panelen en de golfplaten was over het algemeen goed te onderzoeken door de open en lage constructies. Dergelijke plaatsen worden vaak gebruikt door de steenmarter. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de steenmarter een significante verblijfplaats heeft binnen het plangebied. Het is wel aannemelijk dat het plangebied binnen het leefgebied van een steenmarter ligt.

In de aanwezige bomen zijn geen nesten van de eekhoorn (tabel 2) waargenomen. Mogelijk komt de soort wel voor in nabijgelegen bosschages.

In de omgeving kunnen algemeen voorkomende soorten (tabel 1) als vos, ree, veldmuis, konijn, kleine marterachtigen en dergelijke voorkomen. In het weiland zijn keutel van de haas aangetroffen, evenals een dode mol.

Vleermuizen

De te amoveren opstallen zijn goed onderzocht op geschiktheid voor en aanwezigheid van vleermuizen. Hiervoor is onder andere gekeken naar de aanwezigheid van uitwerpselen en afgebeten vlindervleugels. De opstallen zijn niet geschikt bevonden voor vleermuizen. De opstallen zijn te open en tochtig waardoor het ontbreekt aan microklimaat. Sommige opstallen hebben een spouw, maar deze spouwen zijn te open voor vleermuizen. Bij de westelijke opstallen zitten zelfs grote gaten in de spouw.

Er zijn binnen het daadwerkelijke plangebied geen bomen aangetroffen waarin geschikte holtes/ scheuren zitten voor vleermuizen.

Waarschijnlijk wordt er gefoerageerd binnen en nabij het plangebied door verschillende soorten.

Significante vliegroutes zijn niet te verwachten binnen het plangebied. Lijnvormige boomstructuren, zoals langs het spoor en de Hoge Bosweg, kunnen door vleermuizen gebruikt worden om te navigeren.

Amfibieën, reptielen en vissen

Onder andere het gecultiveerde en bebouwde karakter en het ontbreken aan oppervlaktewater maken dat de veelal veeleisende exemplaren van streng en strikt beschermde soorten van de soortgroepen amfibieën en reptielen niet zijn te verwachten binnen het plangebied. Er zijn tijdens het veldonderzoek zoveel mogelijke elementen als planken, banden en stenen opgetild om te kijken of er verscholen amfibieën aanwezig waren. Er zijn geen exemplaren waargenomen.

Er zijn geen mest-/ composthoppen aanwezig die als broeihoop kunnen dienen voor ringslangen. Tussen het spoor en de groenstructuren aldaar is een sloot aanwezig. Hier is een bruine kikker waargenomen. Mogelijk dat ook overige amfibiesoorten gebruik maken van de aanwezige groenstructuren, het oppervlaktewater en de taluds langs het spoor.

Het ontbreken van oppervlaktewater sluit de aanwezigheid van vissen uit.

Ongewervelden/ overige soorten

Onder andere het verharde en bebouwde karakter maakt dat de veelal veeleisende exemplaren van streng en strikt beschermde soorten van ongewervelden en overige soorten niet zijn te verwachten. Die soorten hebben vaak specifieke ecologische eisen die in dergelijke plangebieden beperkt aanwezig zijn.

5 EFFECTENBEOORDELING

Hieronder zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op eventueel aanwezige beschermde gebieden en de aanwezige flora en fauna getoetst aan de Flora- en faunawet. Er wordt zo mogelijk ook getoetst aan de nieuwe Wet natuurbescherming. Mogelijk dat na de inwerkingtreding van de wet andere conclusies getrokken dienen te worden (bijvoorbeeld over jaarrond beschermde nesten). Op het moment van onderhavig schrijven is er echter nog veel onduidelijk.

5.1 Effecten beschermde gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur. Omdat de EHS in Overijssel geen externe werking kent, hoeven ontwikkelingen of bestemmingen buiten de begrenzing niet aan het EHS-beleid getoetst te worden.

De afstand tot het meest nabijgelegen Natura2000-gebied is dermate groot dat er niet aan de Natuurbeschermingswet 1998 getoetst hoeft te worden.

Thema's als verdroging en vermesting/ verzuring (stikstof) vallen niet onder de reikwijdte van onderhavige quickscan flora en fauna.

5.2 Effecten soorten

Er wordt in het kader van de vigerende wetgeving nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het gehele plangebied geen beschermde wilde vaatplanten aangetroffen.

Er zijn derhalve geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soortgroep.

Vogels

Algemeen voorkomende soorten kunnen broeden in de aanwezige groenstructuren en de opstallen. De sloop/ verbouwing van de opstallen en het eventueel rooien van de groenstructuren dienen derhalve buiten het broedseizoen van vogels plaats te vinden. Het is van belang om te weten dat de Flora- en faunawet geen standaardperiode voor het broedseizoen hanteert. Het gaat erom of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Als richttijd voor het broedseizoen kan in onderhavige situatie maart tot en met juli/ augustus aangehouden worden.

De huismus komt veelvuldig voor binnen het plangebied. De hoeveelheid nesten en de exacte locatie ervan konden ten tijde van het veldbezoek niet worden vastgesteld.

Het nest van de huismus is onder de Flora- en faunawet, en naar alle waarschijnlijkheid ook onder de nieuwe Wnb, jaarrond beschermd. Het is verboden een jaarrond nest, zoals bedoeld in artikel 11 van de Ff-wet, te vernietigen of te verstoren. In dit kader dient er een nader onderzoek naar de huismus plaats te vinden. Dit onderzoek dient op basis van de Soortenstandaard Huismus van de RVO (versie 2.0, december 2014) te gebeuren wat inhoudt dat in de periode 1 april- 15 mei tweemaal een bezoek moet worden gebracht aan het

plangebied om aan- of afwezigheid van nesten in de te slopen/ verbouwen opstellen vast te stellen.

Gezien de geschiktheid van de directe omgeving en de voorgenomen toekomstige inrichting is de verwachting dat de overige onderdelen van het functionele leefgebied van de soort, zoals schuilgelegenheden en foerageergebied, niet significant zullen worden aangetast.

Mogelijk dient er op basis van de bevindingen een ontheffing aangevraagd te worden. In 2017 dient dit via de gemeente te gebeuren of rechtstreeks bij de provincie.

Verder zijn er geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen binnen het plangebied. De roestbomen van de ransuilen staan buiten het plangebied en zullen door de voorgenomen ingrepen en de toekomstige situatie niet significant worden verstoord. Echter, bij eventuele kap van bomen langs de noordelijke toerit of van bomen (coniferen) in de voortuin (zoals weergegeven op het inrichtingsplan in afbeelding 2), dient men er zeker van te zijn dat er geen nesten (niet waargenomen tijdens veldbezoek, maar door bladerdek/ dichtheid bomen moeilijk waar te nemen) of significante roestplekken van de ransuil verloren gaan of dat er door de kap overige roest- /nestbomen ongeschikt raken. Bij enige twijfel dient een uilenskundige/ ecoloog te worden ingeschakeld om vast te stellen welke bomen al dan niet gekapt kunnen/ mogen worden.

Er zal door de ingreep geen significant foerageergebied voor uilen en roofvogels verloren gaan. Door de ingrepen buiten het broedseizoen van weidevogels uit te voeren of te starten voor aanvang van dat broedseizoen wordt voorkomen dat eventueel nabij broedende weidevogels verstoord worden of gaan worden. Zoals reeds vermeld betreffen de aangrenzende weides echter beperkt geschikt weidevogelgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het gehele plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van streng en strikt beschermde soorten aangetroffen.

Algemeen voorkomende soorten kunnen eventueel gebruik maken van het plangebied en de directe omgeving.

Voor deze tabel 1- soorten geldt, onder de Ff-wet, een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft. Wel geldt de zorgplicht. De verwachting is dat voor de genoemde soorten ook onder de nieuwe wet een vrijstelling zal gelden. Mogelijk dat kleine marterachtigen meer aandacht gaan krijgen bij provincies. Vaste verblijfplaatsen van kleine marterachtige zijn te verwachten in de groenstructuren rondom het plangebied en niet zozeer binnen het plangebied. Deze groenstructuren blijven gehandhaafd.

Voorgaande beschouwend zijn er geen negatieve effecten te verwachten aangaande grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Er zijn binnen het gehele plangebied geen (potentiële) vaste verblijf- of voortplantingsplekken aangetroffen. Mogelijk dat er nieuwe verblijfplaatsen worden gecreëerd door de bouw van woningen.

Tevens betreft het plangebied geen significant foerageergebied. Er is voldoende foerageergebied in de directe omgeving.

Ook zijn er geen significante vliegroutes aanwezig binnen het daadwerkelijke plangebied. Verstoring door licht op de groenstructuren langs het spoor en de weg dient tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie voorkomen te worden.

Voorgaande beschouwend zijn er geen negatieve effecten te verwachten aangaande de soortgroep vleermuizen.

Amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van streng en strikt beschermde soorten aangetroffen of te verwachten.

De sloot en de (groen)structuren langs het spoor blijven gehandhaafd.

Bovenstaande beschouwend zijn er geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soortgroepen.

Ongewervelden/ overige soorten

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde overige soorten waargenomen binnen de deelgebieden.

Bovenstaande beschouwend zijn er geen negatieve effecten te verwachten aangaande overige soorten.

Algemene zorgplicht

De zorgplicht geldt altijd en voor alle dieren, of ze beschermd zijn of niet. Eventueel aanwezige dieren dienen de kans te krijgen om te vluchten.

De zorgplicht houdt ook in dat er zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de periode waarin wordt gewerkt (buiten kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode). September, oktober en november zijn, over het algemeen, geschikte maanden om werkzaamheden uit te voeren.

6 CONCLUSIE EN VRIJBLIJVEND ADVIES

6.1 Conclusie

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er procedurele gevolgen zijn betreffende de Flora- en faunawet.

Voor toelichting bij de conclusie dient hoofdstuk vijf geraadpleegd te worden.

Conclusie	
EHS/ NB-wet	<p>Het plangebied is niet gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur. De provincie Overijssel hanteert geen externe werking als het gaat om de EHS.</p> <p>→ Een extra toetsing aangaande de EHS is derhalve niet aan de orde.</p> <p>Er liggen geen Natura2000-gebieden binnen een straal van 3.000 meter.</p>
Soortgroepen	<p>Flora</p> <p>Er zijn binnen het gehele plangebied geen beschermde wilde soorten aangetroffen.</p> <p>Vogels</p> <p>In de te rooien groenstructuren en de te amoveren/ verbouwen opstallen kunnen algemeen voorkomende vogels broeden.</p> <p>→ De rooi- en sloopwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen van vogels plaats te vinden;</p> <p>De huismus komt veelvuldig voor binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek konden de hoeveelheid en de locaties van de huismussennesten niet goed worden vastgesteld.</p> <p>→ In het voorjaar dient er een nader onderzoek plaats te vinden naar deze soort, op basis van de soortenstandaard Huismus (RVO).</p> <p>Overige jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen.</p> <p>Nabij het plangebied zijn roestbomen van de ransuil aanwezig.</p> <p>→ Bij rooiwerkzaamheden in de voortuin dienen roest- of nestbomen ontzien te worden.</p> <p>→ Bij twijfel of bomen gekapt kunnen worden dient er een uilendeskundige/ ecooloog ingeschakeld te worden.</p> <p>Volgens de geraadpleegde bronnen wordt de omgeving gebruikt door weidevogels om te broeden.</p> <p>→ Versturende werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen van weidevogels plaats te vinden of in ieder geval van start te zijn gaan.</p> <p>Grondgebonden zoogdieren</p> <p>Vaste verblijfplaatsen of exemplaren van streng of strikt beschermde soorten zijn niet aangetroffen binnen het plangebied.</p> <p>Algemeen voorkomende soorten (tabel 1) zullen aanwezig zijn.</p> <p>Vleermuizen</p> <p>Er zijn binnen het plangebied geen geschikte verblijf- en/of voortplantingsplaatsen aanwezig.</p> <p>Tevens betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied en zullen er door de ingreep geen essentiële vliegroutes verloren gaan.</p>

Soortgroepen	Amfibieën, reptielen en vissen Er zijn geen vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde soorten waargenomen.
	Ongewervelden/ overige soorten Er zijn geen vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde overige soorten waargenomen.
Flora- en faunawet	Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat in de huidige situatie procedurele gevolgen niet geheel zijn uitgesloten. → Er dient een nader onderzoek naar de huismus plaats te vinden; → Mogelijk dient er op basis van het nadere onderzoek een ontheffing Wnb te worden aangevraagd; → Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving; → Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.
Wet natuurbescherming	De verwachting is dat onder de nieuwe Wet natuurbescherming dezelfde conclusies getrokken kunnen worden. Het blijft echter mogelijk dat na inwerkingtreding van de nieuwe wet blijkt dat er toch extra onderzoek nodig is. Het is raadzaam om voor de uitvoering van het nadere onderzoek naar de huismus onderhavige rapportage nog eens tegen het licht van de Wnb te houden.

6.2 Vrijblijvend advies

Bij de nieuwbouw kan rekening worden gehouden met huismussen door zogenaamde vogelvides (o.a. te vinden op monier.nl), of een dergelijke constructie toe te passen, in plaats van vogelschroot.

Tevens kunnen speciale nestkasten voor de huismus en vleermuis worden ingebouwd of worden aangebracht.

Over dit zogenaamde natuur-inclusief bouwen is tegenwoordig veel te vinden op internet.

Foto's: Voorbeelden speciale (inbouw)nestkasten kasten: huismus en vleermuis (Bron: Vivara).

BIJLAGE 1

FACTSHEET HUISMUS (VOGELBESCHERMING NEDERLAND)

Voedsel

- Volwassen mussen: vooral zaden (meer dan 90%), bessen, bloemknoppen en insecten. Graag broodkruimels!
- Jongen: in de eerste twee weken voornamelijk insecten zoals vliegen, muggen, bladluizen, rupsen en zelfs spinnen. Daarna als volwassen mus.

Nestgelegenheid

- Huismussen broeden in holtes en nisjes, soms in dichte struiken. Nest wordt gemaakt onder dakpannen en in gaten en kieren van gebouwen. Ook wel in boomholtes en nestkasten.
- Beetje slordig nest van takjes, stro, veertjes, pluusjes en dierenharen.
- In de winter wordt het nest als slaapplek gebruikt.
- Huismussen broeden in kleine tot middelgrote kolonies.

Broedseizoen

- Van april tot september, 2 tot 3 legfels.
- Per broedsel 4 tot 6 eieren.
- Broedduur 12 tot 14 dagen.
- Jongen vliegen na 14 tot 16 dagen uit.

Bijzonderheden

- Sinds 1980 is het aantal huismussen in ons land gehalveerd. Huidige schatting: 500.000-1.000.000 paartjes.
- Mussen zijn sociale vogels. Eten, een zandbad nemen en slapen doen ze samen.
- Mussen kennen ook een sociale balts waarbij meerdere mannetjes achter één vrouwtje aanzitten.
- Bij de huismussen in een kolonie gaat de broedtijd gelijk op.
- Nestplaatsen van huismussen zijn het jaar rond beschermd.
- De huismus staat op de Nederlandse Rode lijst als gevoelige soort.

De ideale huismusomgeving

- Groene struiken, hagen of gevelbegroeiing als schuilplaats en voor insecten.
- Inheemse zaadrijke gewassen zoals straatgras.
- Ruim aanbod nestgelegenheid.
- Continu voedsel in directe omgeving.
- Water om te drinken en te badderen.
- Zanderige plekjes voor een zandbad (tegen parasieten in verenpak).

Een handje helpen

- Er zijn diverse mogelijkheden om nestgelegenheid te creëren.
- Vogelvide achter de onderste rij dakpannen.
- Bij renovatie of nieuwbouw van huizen: neem contact op met de opdrachtgever voor het installeren van vogelvides.
- Nestkasten (mussen leven sociaal, dus meerdere kasten).
- Mussenflat (een grote nestkast met meerdere nestplekken).
- Zorg voor een compleet habitat op een klein oppervlak. Zijn alle elementen uit de ideale mussenomgeving aanwezig? Alleen nestplaatsen aanbieden is niet voldoende.
- Neem voor wijkgerichte maatregelen contact op met een Stadsvogeladviseur van Vogelbescherming Nederland.

Meer informatie

www.vogelvide.nl

Brochure: Meer vogels in de tuin (Vogelbescherming Nederland).

Boek: Stadsvogels. Bouwen, beleven, beschermen (Tirion).

Vogelbescherming
NEDERLAND

Huismus

BIJLAGE 2

WETTELIJK KADER

1 Flora- en faunawet

De bescherming van planten- en diersoorten is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet is erop gericht om de Nederlandse biodiversiteit te beschermen en de dieren en planten binnen de Nederlandse wetgeving de plek te geven die hun volgens de Europese afspraken toekomt. De Flora- en faunawet is sinds 1 april 2002 van kracht.

Het uitgangspunt van de Flora- en faunawet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat alles wat schadelijk is voor bedreigde soorten verboden is. Van het verbod ('nee') kan alleen onder bepaalde voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken.

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen die voor alle planten en dieren geldt. Naast de zorgplicht bevat de wet ook een aantal verbodsbepalingen die ervoor zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten.

1.1. Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

1.2 Verbodsbepalingen

- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

1.3 Algemene maatregelen van Bestuur (AMvB)

De 'AMvB art.75' van de Flora- en faunawet is in februari 2005 in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke soorten tijdens specifieke activiteiten geregeld. De Flora- en faunawet is middels deze AMvB vereenvoudigd doordat bij bijvoorbeeld ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer voor de meest algemene soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

De beschermde soorten worden ingedeeld in drie categorieën (tabellen). Tevens hebben vogels een aparte status.

Tabel 1: Algemene soorten waarvoor een vrijstelling geldt (licht beschermd):

Voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft ook voor deze soorten de zorgplicht van kracht. De werkzaamheden betreffen bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Tabel 2: Overige soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer volgens een, door de minister goedgekeurde, gedragscode gewerkt wordt (streng beschermd):

Voor een aantal soorten geldt een vrijstelling mits volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Wanneer er niet gewerkt wordt met een gedragscode of wanneer de ingrepen niet vallen bij de onder Tabel 1 genoemde werkzaamheden, kan een ontheffing worden aangevraagd. Deze kan worden verleend indien de beoogde ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort(en). Eventueel moeten hiertoe mitigerende en compenserende maatregelen genomen worden. De aanvraag zal worden onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3: Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten en in AMvB aanvullend aangewezen soorten (bijlage 1) (strikt beschermd):

Voor soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor de bijlage 1 soorten geldt het zwaarste beschermingsregime. Voor deze soorten geldt geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Een ontheffing kan alleen worden verleend wanneer:

- geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- sprake is van een in of bij de wet genoemd belang;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Voor bijlage IV-soorten geldt eveneens dat er sprake moet zijn van een door de Habitatrichtlijn erkend belang.

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

1.4 Vogels

Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd tijdens het broedseizoen. De Flora- en faunawet hanteert geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is, ongeacht de datum.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nest. Deze nesten vallen tijdens de gebruikperiode onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Een aantal vogels gebruiken het gehele jaar hun nest, als bijvoorbeeld vaste rust- en of verblijfplaats, of zijn erg honkvast en keren elk jaar terug naar dezelfde locatie of gebruiken elk jaar hetzelfde nest en zijn niet in staat om zelf een nest te maken. In bovengenoemde situaties is het nest jaarrond beschermd. Dit houdt in dat het nest/ vaste rust- en verblijfplaats ook na het broedseizoen niet zomaar vernietigd mag worden (Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten, augustus 2009)

Indien een jaarrond beschermd nest aanwezig is en deze (en/ of de leefomgeving) verloren gaat, kan een ontheffing worden aangevraagd en/ of dienen mitigerende maatregelen genomen te worden.

Voor soorten kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een wettelijk belang genoemd in de Vogelrichtlijn;

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

1.5 Gedragscode

Er kan gebruik worden gemaakt van de vrijstelling die is gegeven naar aanleiding van een goedgekeurde gedragscode. Er dient dan aantoonbaar in overeenstemming met de gedragscode gewerkt te worden door de inhoud van de gedragscode op te nemen in bijvoorbeeld eigen werkprotocollen.

Veel gebruikte gedragscodes voor onderhavige activiteiten zijn de gedragscode 'ruimtelijke ordening en inrichting van gemeenten' en de gedragscode 'Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector'.

	niet beschermde soorten	Zorgplicht
	Soorten van tabel 1 lichtste beschermingsregime algemene soorten	Vrijstelling Wel zorgplicht
	Soorten van tabel 2 middelste beschermingsregime overige soorten	Gedragscode of Ontheffing
	Vogels	Gedragscode of Ontheffing
	Vogels met jaarrond beschermde nesten	Ontheffing
	Soorten van tabel 3 zwaarste beschermingsregime bijlage 1 AMvB bijlage IV Habitatrichtlijn	Ontheffing

Tabel 1: Samenvatting beschermingsregime Flora- en faunawet.

2 Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet'98)

Het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is.

Gebieden die bescherming genieten onder de Nbwet'98 zijn Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en wetlands.

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden, moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Betreft het een Natura2000-gebied zal een vergunningsaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten worden aangevraagd.

3 Nationaal Natuur Netwerk (NNN)

Vaak vallen de Natura2000-gebieden samen met het zogenaamde Nationaal Natuur Netwerk (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur. In de provincie Overijssel wordt nog steeds de benaming Ecologische Hoofdstructuur gehanteerd.

Dit NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

In het NNN liggen: bestaande natuurgebieden (waaronder de 20 Nationale Parken), gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, landbouwgebieden (beheerd volgens agrarisch natuurbeheer) en ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee.

In het netwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. Ruimtelijke ingrepen zijn niet toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn. Ook moeten de ontwikkelingen een groot openbaar belang hebben. De schadelijke effecten van de activiteit op de natuur moeten bovendien worden gemitigeerd. De kernkwaliteiten en omgevingscondities vormen het toetsingskader. De initiatiefnemer dient onderzoek te doen naar eventuele significant negatieve effecten die een activiteit kan hebben op het NNN.

4 Rode Lijst

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de Flora- en faunawet zijn opgenomen.

BIJLAGE 3

LITERATUURLIJST

- Boeve, M.N, Omgevingsrecht, uitgeverij Europa Law Publishing, Amsterdam, 2006
- Broekhuizen, S e.a., Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht,1992
- Den Held, J.J, Beknopt overzicht Nederlandse Plantengemeenschappen, uitgeverij KNNV, Utrecht,1991
- IKC Natuurbeheer, Handboek natuurdoeltypen in Nederland, uitgeverij Judels&Brinkman, Delft, 1995
- Meesters, G, Natuuratlas van Nederland, uitgeverij Icob b.v. Alphen aan den Rijn, 2001
- Meijden R. Van der, Heukels' Interactieve Flora van Nederland, ETI, 2007
- Parmentier, F, Paassen A van, Steenuil onder de pannen – maatregelencatalogus, 2009
- Olsen L-H, Dier & spoor, KNNV uitgeverij,2012
- Ravon, De amfibieën en reptielen van Nederland, 2009
- Sovon Vogelonderzoek Nederland, Atlas van de Nederlandse Broedvogels, uitgeverij KNNV, Utrecht, 2002
- Spohn, R, Bloemen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
- Spohn, R, Bomen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
- Sterry, P, Vogelwijzer, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2006
- Vogelbescherming Nederland, Topografische Inventarisatieatlas voor flora en fauna van Nederland, Zeist, 2003.

Internet:

- Atlas van Overijssel
www.ravon.nl
www.sovon.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.vzz.nl